Hälso- och sjukvårdsnämnden

FÖRSLAG TILL BESLUT
2019-08-27

Socialdemokraterna
FRAMTIDSPARTIET

Ärende 6
HSN 2018-0560

Förslag till beslut gällande ungdomsmottagningarnas vårdavtal 2021

Ungdomsmottagningarna kan och bör spela en viktig roll i arbetet för ökad sexuell och psykisk hälsa bland unga. Mot bakgrund av ungdomsmottagningarnas viktiga uppdrag välkomnar vi socialdemokrater ambitionen att förtydliga vad ungdomsmottagningarnas uppdrag innebär, samt att se till så att ungdomsmottagningarna drivs i enlighet med gällande juridiska förutsättningar.

I tjänsteutlåtandet framgår det tydligt att hälso- och sjukvårdsförvaltningen förordar egen regi som den mest lämpliga avtalsformen för ungdomsmottagningar. En av anledningarna är att detta underlättar för samverkan med den övriga hälso- och sjukvården samt kommunens verksamheter. Vidare skulle en LOU-upphandling leda till minskad flexibilitet och möjlighet att ge särskilda tilläggsuppdrag under avtalsperioden. Att inleda en upphandlingsprocess på ett nytt område skulle enligt förvaltningen även ta stora administrativa resurser i anspråk. Vi ser även att LOU-upphandling är en oprövad avtalsform för ungdomsmottagningar och ser ingen anledning att inleda en osäker upphandlingsprocess då ungdomsmottagningarna i dagsläget är mycket välfungerande. Vi menar därför att regionen i första hand ska förespråka att ungdomsmottagningarna drivs vidare i egen regi i dialogen med kommunerna.

För att tidigt kunna förebygga psykisk ohälsa samt arbeta hälsofrämjande krävs en god samverkan mellan många samhällsaktörer och en hälso- och sjukvård som upplevs som lättillgänglig. Ungdomsmottagningarna har idag ofta en välfungerande samverkan mellan såväl regionens hälso- och sjukvård som kommunens skolor, elevhälsa och socialtjänst. Vidare visar undersökningar på att ungdomsmottagningar har högt förtroende samt upplevs som trygga bland unga. Detta talar för att ungdomsmottagningar har goda förutsättningar för att i ökad utsträckning arbeta med att tidigt identifiera samt erbjuda insatser för unga med psykisk ohälsa.

Region Gävleborg, Örebro samt Västerbotten har redan låtit

ungdomsmottagningar ingå i första linjens psykiatri, något som även förespråkas av Föreningen för Sveriges Ungdomsmottagningar (FSUM). Vi menar att även Region Stockholm bör utreda möjligheten att låta ungdomsmottagningarna ta ett större ansvar för ungas psykiska hälsa genom att till exempel ingå i första linjens psykiatri och erbjuda behandling mot lättare former av psykisk ohälsa. Detta skulle sannolikt innebära en del förändring i ungdomsmottagningarnas nuvarande verksamhet till exempel med avseende på kompetens, bemanning och dokumentation. Konsekvenser av ett sådant förslag bör därför analyseras närmare.

Vi menar vidare att idéburna vårdgivare har goda förutsättningar att bidra till ungdomsmottagningars verksamhet genom att till exempel göra den än mer tillgänglig samt stärka det uppsökande hälsoarbetet. Utöver detta kan idéburna aktörer erbjuda såväl patienter som personal ökad valfrihet. Mot bakgrund av detta bör förvaltningen i arbetet med ungdomsmottagningarnas nya vårdavtal även fokusera på att skapa bättre förutsättningar för idéburna vårdgivare inom området. Detta skulle kunna ske genom att några ungdomsmottagningar ges särskilda samverkansuppdrag med idéburna aktörer eller genom tecknandet av ett IOP-avtal (idéburet offentligt partnerskap) med en ideell vårdgivare för driften av en ungdomsmottagning.

Argumentet som det blågröna styret ofta använder emot tecknandet av IOP-avtal, är att det finns juridiska hinder att teckna sådana avtal på en konkurrensutsatt marknad då detta inte är förenligt med konkurrensneutralitet. Då ungdomsmottagningarna i första hand bedrivs i egen regi, menar vi att möjligheten till IOP-avtal inom detta område borde undersökas närmare.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår Socialdemokraterna hälso- och sjukvårdsnämndens ledarmöten besluta:

att ge hälso- och sjukvårdsdirektören i uppdrag att i första hand föreslå egen regi som lämplig avtalsform för ungdomsmottagningarnas vårdavtal 2021 i sin dialog med kommunerna

att ge hälso- och sjukvårdsdirektören i uppdrag att teckna avtal med SLSO angående det medicinska uppdraget på ungdomsmottagningarna från och med 2021-01-01

FÖRSLAG TILL BESLUT

att ge hälso- och sjukvårdsdirektören i uppdrag att utreda förutsättningarna för att ge ungdomsmottagningarna ett ökat uppdrag kring ungas psykiska hälsa genom att exempelvis ingå i första linjens psykiatri

att ge hälso- och sjukvårdsdirektören i uppdrag att utreda förutsättningarna för att teckna ett IOP-avtal med en idéburen vårdgivare kring driften av en ungdomsmottagning i länet

att hälso- och sjukvårdsdirektören ska återkomma med en länsövergripande samverkansöverenskommelse för hur Region Stockholm och kommunerna ska samverka kring länets ungdomsmottagningar